

A rendelet általános anyagi rendelkezései közül még kiemelendő, hogy a váltó illetékkötelessé akkor válik, ha szövegében a váltó elnevezés ki van téve és azt akár a kibocsátó, akár az elfogadó aláírta; továbbá, hogy a váltóilleték visszatérítésének semmiféle címen helye nincs. Megemlítendő még, hogy a váltóilleték 50.000 koronáig bélyegben, azonfelül készpénzben rovandó le. A rendelet április 27-én lépett hatályba.

Dr. Gl. A.

A váltóhitelbiztosítéki okiratok illetéke. A váltóilletékről szóló rendelettel egyidejűleg jelent meg a pénzügyminiszter rendelete a váltóhitelbiztosítéki okiratok illetékéről. Ezen rendeletnek lényege az, hogy a hitelbiztosítéki okiratok illetéke maximálisan 20.000 koronában petrifikkáltatik tekintet nélkül a hitelbiztosítéki okiratban kitett értékre. Ezen kedvezményes illetéktétel alkalmazásának feltétele azonban az, hogy a hitelező belföldi hitelintézet, avagy külföldi legyen. Ahhoz, hogy a kedvezményes illetéktétel igénybevehető legyen, elengedhetetlenül szükséges a rendelet értelmében az, hogy a jelzálog lekötése a hitel keretében leszámított váltóknak, váltófedezet mellett folyósított kölcsönnek, ezek kamatainak, költségeinek és a járulékos kötelezettségeknek biztosításán kívül más kötelezettség biztosítására ne terjedjen ki. A rendelet egyuttal intézkedik a kapcsolatos törlési engedély illetékéről is, azt is 20.000 koronában maximálván.

A részvénytársaságok és szövetkezetek egyesülésének illetékmentessége. Az 1925. IX. t.c. 15. §-ában nyert felhatalmazás alapján a pénzügyminiszterium a 903/1925. P. M. számú rendeletével a részvénytársaságok és szövetkezetek egyesülése esetén az alábbi feltételek mellett a következő illetékmentességet engedélyezte:

A mentesség akkor és annyiban illeti meg az egyesülést, ha és amennyiben

1. a) valamennyi egyesülő társaság pénzintézet,
- b) valamennyi egyesülő társaság biztosító intézet,
- c) az egyesülő társaságok között pénzintézet vagy biztosító intézet nincs és a fennmaradó, illetve az egyesüléssel keletkező társaság rokon-számjáu vagy gazdaságilag kiegészítő számjáu a beolvadó társasággal,
- d) a beolvadó társaság részvényeinek legalább 35 százaléka a beolvasztást elhatározó közgyűlés napjától visszafelé számított 30 napon keresztül megszakítás nélkül és igazoltan a beolvasztó társaság tulajdonában volt;

2. mindegyik egyesülő társaság cégének bejegyzése a Központi Értesítőben 1925. április 24. előtt hirdettetett ki;

3. mindegyik társaság közgyűlése az egyesülést 1926. július 1. előtt határozta el;

4. a kincstárnak az illetékekhez való joga 1925. április 23. után nyílt meg.

Az 1. d) pont eseteitől eltekintve, nincs helye az illetékmentességnek akkor, ha az egyesülő társaságok valamelyikének célja és üzletköre kizárólag vagy túlnyomóan ingatlanok kezelése.

Végső fokon a pénzügyminiszter dönt abban a kérdésben, hogy

a) az egyesülő társaságok rokonszámjájauk vagy gazdaságilag kiegészítő számjájauk-e?

b) hogy a társaságok célja és üzletköre ingatlanok kezelése-e?

c) hogy a 35 százalékos részvényvagyon igazolva van-e?

Az illetékmentesség, illetve kedvezmény a következőkre terjed ki:

1. Az egyesüléssel kapcsolatos részvénykibocsátás vagy üzletrészkiadás illetékmentes addig a mértékig, ameddig az új részvények vagy üzletrészek átvevői ellenérték gyanánt a beolvadó társaság részvényeit, üzletrészeit szolgáltatják.

2. A beolvadó társaság ingatlanainak a fennmaradó társaságra való átruházása illetékmentes, de az okirati illetéket le kell róni.

3. A beolvadó társaság javára telekkönyvileg bejegyzett jelzálogjogoknak és egyéb idegen dologbeli jogoknak a fennmaradó társaságra való átruházásáról készült okiratok 20.000 K állandó összegű illeték alá esnek, ha csak az érték szerint járó fokozatos illeték ennél nem kevesebb.

4. A 2. és 3. pontban említett jogáttruházásoknak telekkönyvi bejegyzése illetékmentes; a telekhatóságához benyújtott beadvány után azonban a beadványi illetéket le kell róni.

5. Az egyesüléssel keletkező társaság cégének bejegyzését vagy pedig a fennmaradó társaság alaptőkeemelésének bejegyzésére vonatkozó cégbírószági beadvány a következő illeték alá esik:

a) a szövetkezet cégbejegyzését kérő beadványi illetéke 100.000 korona, de az illeték nem haladhatja meg az alálkülő közgyűlésig jegyzett illetékrész- vagy törzsbetét-tőke 10 százalékát;

b) a részvénytársaság cégének vagy alaptőkefelemelésének bejegyzését kérő beadványra 100.000 korona illetéket kell leróni abban az esetben, ha az alaptőke vagy alaptőkeszaporulat a részvénykibocsátási illeték alól mentes: ha csak részben mentes, akkor a nem mentes rész után a rendes szabályoknak megfelelő beadványi illetéket kell leróni s ha az így megállapított illeték kevesebb, mint amennyi az egész alaptőke vagy alaptőkeszaporulat figyelembevételével járna, akkor a mentes rész után külön 100.000 korona illetéket kell leróni; a nem mentes résznek megfelelő arányban pedig meg kell fizetni továbbá az első ízben kivetett társulati adó alapján kiszabható beadványi illetéket is.

Az adóhivatalhoz, illetve Budapesten a Központi Díj- és Illetékki- szabási Hivatalhoz az egyesülésre vonatkozó bejelentést ép úgy meg kell tenni, mintha az illetékmentesség nem forogna fenn.

Az állami ingatlanáttruházási illeték alól való mentesség esetén a városi ingatlanáttruházási illeték sem jár. Az illetékegyenérték fizetési kötelezettségét az egyesülés nem érinti. Ha az egyesülés illetékmentes, a beolvadó társaság vagyonának a beolvasztó társaságra való átruházása alkalmából sem általános forgalmiadót, sem értékpapírforgalmiadót nem kell fizetni.

Joggyakorlat.

Az adófelszámolási bizottság az adózó kérelmére könyvvizsgálatot elrendelni köteles. A könyvvizsgálat elrendelését nem pótolja egy olyan felhívás, hogy az adózó könyveit a bizottság által való megtekintés végett a tárgyaláson mutassa be. (Közigazgatási Biróság 11.445/1923. P. szám.) A megtámadott határozat indokolásából megállapítható, hogy az adófelszámolási bizottság az adóalap megállapíthatása végett maga is szükségesnek tartotta az adózó által is kért könyvvizsgálatot.

Ennélfogva az 1909 : X. t.-c. 59. §-ának 4. pontja helyébe lépett 1920. évi XXIII. t.-c. 26. §-a értelmében tartozott volna a könyvvizsgálatot elrendelni és a hitelesített alakban bemutatott nyereség-vesztesség-számlát csak akkor hagyhatta volna figyelmen kívül, ha az adózó fél könyveit vizsgálat céljából nem bocsátotta volna a hatóságnak rendelkezésre, vagy a vizsgálat eredménye szerint adatait nem igazolta volna.

A könyvvizsgálat elrendelését nem pótolja az a felhívás, hogy az adózó könyveit a tárgyalásra hozza el a bizottságnak a könyvvitelben jártas tagjai által való megtekintés végett, mert a könyvvizsgálat az